

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP. 148-175

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:
LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— május 31.

(Nincs kegyelem.) „A türelem birkák s szamaraknak ritka erénye.“ Ugy látszik, hogy a magyarokra is vonatkozik a versike. Mert a darabont-kormány bőrének mentesítése ilyen bikaerény volt mindaddig. Ha a hazaárulók a nagy változás után, nyugdíjakkal a zsebökben, igyekeznek szépen el-tűnni a föld színéről és vezekelnék bünei-kért, akkor a versből, természetesen, csak a birkához való hasonlat illet meg bennünket. De amikor látjuk, hogy a nyomorultak a lapjaikban igyekeznek a nemzet ártalmára lenni, arató sztrájkokkal juttatják tönkre az országot, nyilvánosan szerepelnek és új lapokat alapítanak... ezzel már eljátszották a kimélethez való jogukat. Most már szá-márság lenne őket futni hagyni. Az ország-gyűlésnek honorálnia kell a darabontok megbüntetését követelő megyei feliratokat. Elvárjuk, nehogy a művelt külföld a sze-meink közé nevéssen gyávaságunkért!

(Éljen Maniu!) Éljen Maniu, Juriga és éljenek a többi nemzetiségiek! Hozta Isten a nemzet törvényhozásában! Nagy hiva-tást teljesítenek ott! Ha ők nem okvetlen kednének, ha nem sértenék meg a nemzet szuverénitását és nem mutogatnák meg időn-ként az igazi ábrázatukat, a nagy békességtől vagy elpetyhüdne a magyarság, vagy pedig egymással kapnának hajba! Arravalók a nemzetiségiek, hogy a nemzeti érzést ébren tartásák, a most megfékezett magyar virtust

Örökségem.

Anyám! tudod e, mit hagysz nekem? ...
Mi lesz majd az én örökségem? ...
Rám hagyod majd a szegénységet,
Amely örökül jutott minékünk,
Amely örökül jutott te néked!

Rám hagyod majd a bűt, bánatot,
Amit szivedbe Isten adott,
Azt az örök, nagy szeretetet,
Melyet szivembe csepegtettél,
Mely osztályrészült jutott neked.

A dalos szívet, nótás ajkat,
A lelket, mely a jóra hallgat,
A vallást, melyet belém oltál,
Midőn ringó kis fabólesőmben
Legelőszőr ajkon csókoltál.

A könyört, melyet szíved érez,
A rokonszenvet a szegényhez;
Egy-két könnyet a szenvedőknek,
Aki hozzánk hasonló sorsban
Elhagyatottan úgy tergődnék!

De a legdrágább örökségül
Emlékedet hagyod rám végül.
Ez megmarad örökre vélelem,
S megőriz engem minden viharban,
Minden viharban, minden veszélyben!

Szabó István.

megmozdítsák, minden gyűlöletet és keserűséget magok ellen fordítsanak. A nemzetiségek szidásából elélt Tisza Kálmán vagy 15 évig, bünbaknak jók lesznek mostan is, azért látjuk oly igen szívesen a nemzet törvényhozó termében. Ha ugyan nem térnek eszökre és nem látják be, hogy okosabb a nemzettel együtt érezniök és a koalíció által feléjük nyújtott békejobbot elfogadniök és megbecsülniök!

A magyar kereskedelem jövője.

A „Szabadság“ nak írta: Dr. Dalnoki Béla, a Budapesti Kereskedelmi Testület jog-tanácsosa.

— május 31.

Nyolc esztendő óta Magyarország gazdasági és politikai válságok idejét éli. A békességnek az a korszaka, amely a Széll-kormány alatt uralkodott, csak látszólagos béke volt, mert onnan eredt, hogy az a kormány majdnem minden nehezebb kérdés megoldása elől ügyesen kitért, semmiféle kérdést dűlőre nem vitt, mindent későbbre, más-korra halasztott, úgy hogy 1903-ban ott voltunk, ahová 1898-ban jutottunk: a gazdasági krízis legközepén, az el nem intézett gazdasági problémák ut-vesztőjében, amelyből még mindig nem kerültünk ki, legalább törvényes uton nem.

Az imént beállott, szívszorogva várt politikai fordulat ismét reménynyel tölti el keblünket. Örömmel és igaz rokonszenvvel, de egyuttal nagy vára-

kozással is üdvözljük a most kineve-zett új kormányt, különösen Kossuth Ferencet, hazánk kereskedelemügyének élén. Kiváló tehetségétől, nagy tudásától és széles látókörétől, szóval magas színvonalu egyéniségétől várjuk hazánk kereskedelmi és ipari érdekeinek mind-ezideig, sajnos, még nem tapasztalt, erős felvirágzását. Ohajtjuk, hogy böles vezetése alatt a kereskedelemügyi kor-mányszat tevékenységének fénysugarai ép oly világossággal árasztják el ha-zánk közgazdasági fejlődését, mint a mily dicsfénynyel övezi körül a nemzet hálája felejthetetlen atyjának dicsó nevét.

Anrak az új politikai korszaknak, amely hazánkban most kezdetét veszi, a gazdaságpolitikai kérdések jegyében kell megindulnia.

Megelégedéssel tapasztaljuk, hogy hazánkban is, melynek vezető társadalmi körei oly soká zárkóztak el annak fel-ismerésétől, hogy komoly és hatalmas politikai tényező csak gazdag és mun-kás állam lehet, lassan bár, de fokoza-tosan növekedő belátással mindinkább meggyőződtek az elemi tétel nagy igaz-ságáról. Lépten-nyomon találkozunk ez időszerint az iparpártolás, az iparfejlesz-tés, az önálló magyar ipar és gazdasági élet jelszavaival és ha csak a lelkesedé-sen mulnék, csakhamar meg lenne teremtvé a gazdaságilag, nemcsak jogi-lag, hanem valósággal is teljesen füg-getlen és önálló Magyarország.

Fájdalom azonban, ez a lelkesedés

A jó atyafiság.

A „Szabadság“ nak írta: Zöldi Márton.

Káspár Ilona, a kántor leánya, kompli-kált szépség volt. Arca nagymértékű szá-bálytalanságot mutatott. — Hogy egyebet ne említek, orra jóval túlhaladta azt a mértéket, amelyet a Gracchusok anyjának a régi rézmetszeteken kiszabni szoktak. Paravésoló, domináló orr volt, melyet — ezt hiába is igyekeznek leplezni — kissé fennhordott. — Haja és szeme igazán fekete volt. Valami bűvös sötétség áradt belőlük.

Ami műveltségét illeti, arra nézve na-gyon eltérők voltak a vélemények. Egyfelől el kellett ismerni, hogy remekül zongorázik, másfelől erősen kétségbevonták, hogy fran-ciául tudna. Igaz, hogy az utóbbit bajos volt ellenőrizni, mert Széllakor, hol Ilonának apja kántortanító volt, egy élő ember sem tudott franciául. A holtak pedig ilyen kényes kér-désekben nem nyilatkoznak.

Káspár Ilonának nagyon gazdag rokonai voltak. Egyik bácsija, Káspár Alajos tiszt-tartója volt a grófi uradalomnak. Nagyhirű, vagyonos ember, ki négyesfogaton parádézott leányaival, a két lészínhajju, kissé szelplős kisasszonyokkal.

Az atyafiságot tartották, de csak úgy, ahogy gazdag rokon a szegény embert tartja.

A tisztartó öcsésének, a kántornak, szíve-sebben szolgált tanácsossal, mint kalácsossal. Az utóbbi abból állott, hogy minden évben küldött három zsák lisztet a kántorlakba, de nem a legjobb minőségűből. Meg is magya-rázta a kántortanítónak, hogy a liszt sokkal egészségesebb, ha megfelelő mennyiségű kor-pával van vegyítve.

A tisztartó tanácsai között állandó ala-kot öltött az a tanács, hogy ne nevelje a leányát olyan nagy kisasszonynak.

— Mire való ez? — kérdezte — csak nem gondolod, hogy valami tüveges hintós földesur fogja megkérni.

Erre a derék kántor csakugyan nem gondolt. És mégis megtörtént... De ha-ladjunk sorjába.

Egy agaraszegyleti bálon történt a ne-vezetes esemény. Mindenkinél fel ünt, sze-met szurt, hogy Buzsonkay Elek, a csepeki nábob fia milyen élet halálra táncoltatja a kántorkisasszonyt. Feltűnő, s talán kissé izléstelen modorban udvarolt neki az a gaz-dag, szőke, kamaszfiu, kiről mindenki tudta, hogy tizenkétezer hold várományosa. Egy ember se volt, aki kételkedett volna patent milliommosságában.

Képzeltető, hogy milyen irigységet ka-vart fel a szolid, gondos anyák lelkében. A nábob fia csak úgy véletlenül toppant oda, mint a grófi vadászterület bérlője. Sok anyá

nem állandó jellegű. Ha visszatekintünk az utolsó négy évtized történetére, eléggé gyakran találkozunk a felbuzdulás hasonló példáival, de néhány hónap, sőt néhány hét leteltével, amikor a lelkesedést előidéző külső ok megszűnt, véget ért a nagyközönség érdeklődése és a gazdasági kérdések ismét a hivatásbeliek szűkebb körébe szorultak vissza anélkül, hogy azok közül még a legeslegfontosabbak is a nagyközönség körében a legkisebb emóciót is keltették volna. Elégséges talán ennek igazolására, mint legjellemzőbb példára a közelebb létrejött kereskedelmi szerződésekre utalnunk, amelyek körül közjogi és politikai szempontból állandó vita keletkezett, amelyeket azonban gazdasági szempontból alig méltattak, úgy, hogy a nagyközönségnek vajmi kevés fogalma van arról, hogy az új német, olasz, svájci, orosz vagy belga kereskedelmi szerződés sajátképen mi csoda változtatásokat idézett elő mindennapi gazdasági életünkben, pedig senki sincs, akinek érdekét e szerződések valami irányban ne érintenék.

Szintugy közönnnyel találkozunk nagyközönségünk, sőt itt-ott gazdasági körök egy részénél is, gazdasági életünk egyéb domináló kérdéseivel szemben. A valutaszabályozásnak a készpénzfizetések felvételével való befejezése ép oly szűk körben talál csak érdeklődőkre, mint pl. az osztrák-magyar-bank szabadalmának közelgő lejáratát, pedig pénzügyrendszerünk és hitelviszonyaink végleges új szabályozásának küszöbén az egész közvéleménynek idejekorán tisztába kellene jönnie e kérdéseknek óriási horderejével.

Gazdasági viszonyunk Ausztriához is okvetlenül gyökeres változást igényel még pedig olyant, amely kizárja annak a lehetőségét, hogy visszatérő időszakokban újabb meg újabb gazdasági válságoknak legyen előidőzője. Ezeket a kérdéseket lehetőleg függetleníteni kell közjogi és politikai szempontból, mert különben állandóan az utóbbiaknak fog áldozatul estí a legfontosabb gazda-

sági érdek is, pedig, ismételjük, ma már minden józan gondolkozású ember felismeri, hogy az államok létkérdése a gazdasági viszonyok bölcs, higgadt és gazdaságos szabályozása.

De nemcsak ebben az irányban mellőzhetetlen a közönségnek alapos, szakszerű, tárgyilagos felvilágosítása, hanem abban az irányban is, hogy egészséges gazdasági fejlődés csak ott lehetséges, ahol az összes politikai, állami és társadalmi tényezők hathatósan oda törekednek, hogy az összes gazdasági ágak egymással párhuzamosan, egymást támogatva és kiegészítve működjenek, mindig az egész ország érdekét tartva szem előtt és nemcsak egyes osztályokét.

Csak a gazdasági politika lehet áldásos, amely a gazdasági élet mind-egyik terét — egyenlő fontosságánál fogva — egyenlően pártolja, amely nem mutatja ki olyképen rokonszenvét az egyik gazdasági ág iránt, hogy abból a másikkal szemben való ellenszenvére, vagy legalább is közönyére, vagy kicsinylésére lehet következtetni. Az állam példaadása döntő fontosságú lévén, reméljük, hogy ebben az irányban többé nem lehet majd okunk panaszkodásra és hogy különösen kereskedelmi érdekeink a jövőben az eddiginél aránytalanul kedvezőbb és hathatósabb, főképpen pedig nemcsak szóbeli támogatásban fognak részesülni.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, május 31.

A képviselőház, a kormány egyenes kívánságára most lázas munkában van. Eltérnek a rendes szokástól, nem kezdik a munkát a felirattal, hanem végeznek érdemleges munkát az exlex mielőbbi megszüntetésére.

Holnap olvassák fel először az indemnitásról szóló javaslatot, holnapután, szombaton, másodszer s pünköszt utáni szerdán harmadszor.

Ugyanaznap letárgyalják a javaslatot általánosságban és részleteiben s azután következhetik az ujonc megajánlásról (1905. 1906.) szóló javaslat, melyet csütörtökön, pénteken és szombaton felolvasnak s legkésőbb a rá következő hétfőn meg is szavaznak. Ez a két legsürgősebb javaslat, ezeket letárgyalják még mielőtt a Ház a delegáció tülése miatt elnapoltatnék.

(Az első szünidő.)

Just Gyula ma a sorok írója úgy nyilatkozott, hogy az országgyűlés nyári szünete csak július hónap utolsó napjain kezdődhetik. Addig sürgős dolgokat intéznek el.

(Az osztrák kormányválság.)

Bécsből távirják: A lapok jelentése szerint ő felsége tegnap fogadta Beck báró földművelésügyi miniszteriumi osztályfőnököt és megbizta őt annak kimutatásával, vajon lehetséges-e parlamentáris kormányt alakítani? Beck báró azonnal megkezdte a tárgyalásokat Derachatta, Kramars és Dzeduszyoki képviselőkkel és ma folytatni fogja fogja a tárgyalásokat. Hir szerint Beck báró a pártok vezéreinek kijelentette, hogy az alakítandó kormány legsürgősebb feladatai a Magyarországgal való viszony szabályozása és a választási reform keresztülvitele lenne.

(A Szatmári-affér.)

Szatmár Mór országos képviselő, a tegnapi delegacionális választásból kifolyólag Kossuthoz intézett levelében lemondott a munkásügyi és mentelmi bizottsági tagságáról.

(Darabont-tisztogatás.)

Hir szerint a képviselőház holnapi ülésén Olay Lajos napirend előtt felszólal és követelni fogja, hogy a Fejérváry kormányt és Sztéryni József államtitkárt, mint a haladó-párt volt tagját helyezték vád alá. A felszólalás elé nagy érdeklődéssel tekintenek, mert pikantéria nagy mennyiségben van a háta mögött, lévén Olay Lajos — Györffy Gyulának az apósa.

s ivében keltett vágyakat és reményeket a hír, hogy Buzsonkay Elek ott lesz a bálón. A báli toalettek költségei természetesen megnövekedtek. Minden anya teljes gőzzel, hogy ne mondjam szuronyszegezve indult a parketre. És mi történt? Az, hogy a nábob fia a kántorék Ilonáján kívül senkit sem vett észre.

Ezt esetleg meg lehet boesítani Buzsonkaynak, de a kántor leányának soha. Azok között, kik a legmélyebb, a legösszintébb bosszúságot érezték, elsősorban a tisztartó urat és családját kell felemlitenünk. A bált követő napon a tisztartó lakban a fojtott düh kiszabadult. Válogatás nélkül hangzottak el a legkiméletlenebb kifejezések.

— Mit mondasz ahhoz az Ilonkához? — kérdezte a tisztartó ebéd fölött.

Az asszony elmondta véleményét.

— Olyan szemtelen volt, mint egy...

Szájára ütött. A leányai előtt mégis restelte azt a kifejezést, mely a nőt a legalacsonyabb fokra helyezi. De aróán megállászt az afölött való bosszúság, hogy nem használhatta a diffamáló kifejezést.

Azán hajmeresztő részleteket közölt Ilona kacérságáról. Hogy kacshintgatott, hogy biggyesztette ajkát, hogy lóbázta természetét.

— De hát mit akar az a leány? Mit akar?

Ezt a kérdést a délután során ismétel-

ten felvetették. A tisztartó estefelé már olyan kifejezéseket is tett, hogy ő aligha nem végleg be fogja szüntetni az atyafiságos érintkezést a kántorékkal. Végre is nem kockáztatja leányainak hírnevét.

— Mert az embert az atyafiak után itélik meg.

A vaosoránál nagy meglepetés érte a derék tisztartót. Öcsöse, a kántor állított be nagyon zavart képpel. Alig tudott helyet találni, hogy hova tegye az asztrakán kucsmát...

— Kedves Lojzókám, — mondotta nagyot fujva — olyan dolog történt, hogy nem tudtam megállani, hogy el ne jöjjenek hozzatok. Tyűh, alig találok a helyemet.

— Mi történt? — kérdezte a tisztartó szárazon.

— Hát az Ilonkával...

— Ugy?

— Igen... Az a Buzsonkay fiu, aki tegnap a bálón...

— Nos?

— Igazán, nem is tudom, hol kezdjem. Egész beleszedült a fejem.

A társaság kezdett érdeklődni.

— Hát csak kezd valahol, — biztatta a tisztartó.

— Hát igen... borzasztó... azaz nem úgy értem... az Ilonka ártatlan.

— Tudjuk, tudjuk!

— Hát mondom, nem tudom, mi ütött hozzá... de olyan váratlan, hirtelen...

— Csak nem szöktette meg a lányodat?

— Még annál is furcsább.

A tisztartóné ámultában nyitva felejtette a száját. Mi lehet az, ami a megszöktetésnél is furcsább? Hisz abban minden benne van a pikánstól a tragikusig.

— Talán kiküldjem a lányokat? — kérdezte a kántortól.

— Nem muszáj. Meghallhatják. Csak mondom, furcsa, mert tegnap látta először a lányomat.

— Nos, hát mit akar a lányoddal?

— El akarja venni feleségül.

— Buzsonkay?!

— Igen, az. Meg is kérte a kezét.

A tisztartó nagyon komoly arcot vágott. Aztán kenetesen így szólt:

— Miklós öcsém, sohsem tartottalak valami nagy lumennek, de hogy ekkora ökör légy, azt mégsem hittem.

Azán elmagyarázta, hogy milyen rettenetes naivság, ostobaság kell ahhoz, hogy ilyesmit valaki komolyan vegyen. Az a fickó be volt rugva, sokat pezsgőzött, stb.

Szavait így fejezte be:

— Jobban tennéd, ha hazamennél és jól megmosnád a leányod fejét. Mert az, amit tegnap tett, az igazán csunya dolog.

A jövő politikája.

— Irta: Vidovich Menyhért. —

— május 31.

„A mindenkori viszonyokat mérlegelve, az uralkodóval közösen egyetértve, valósítjuk meg elveinket!”

A „Szabadság” e hó 15-én megjelent 131-ik számában, fenti pár sorban röviden céloztam a 48-as pártnak jövőbeni magatartására . . .

Egy számottevő 48-as barátom azt mondta e cikkemre, hogy a „mindenkori helyzetre” a felelet a 48-as párt többsége . . . Ebből tehát az következne, hogy minden átmenet nélkül csináljunk rögtön 48-as politikát. Hát ez nagy tévedés: Eltekintve attól, hogy a 48-as párt, az alkotmány megmentésére szövetkezett a 67-esek jobbjával és e szövetség ma is fennáll, szemellett kell tartanunk az uralkodóval közösen egyetértve, a parlament többsége által hozott 1867. évi törvényeket és végre, az Ausztriával kötött szerencsétlen házasságunkból eredő, visszás helyzetünket . . .

Soha nem volt még egy pártnak bölcsesége sem annyira próbára téve, mint ma a 48-as parté!

A most elmondottak, minden politikus előtt tiszta képet mutatnak arra nézve, hogy a „mindenkori viszonyokat” hogy kell értelmezni?

Ha egy elnyomott nemzet, bizva erejében, szabadságának kivívására, elnyomójával szemben — az utolsó eszökhöz — a fegyverhez folyamodik, akár győz, akár vesz, a történelem a dicső nemzetek sorába iktatja, de mi nem vagyunk elnyomott nemzet, mi ősi alkotmányunkkal rendelkezünk és hogy ősi alkotmányunk birtokában sem a közgazdaság, sem a diplomácia terén nem érvényesülhetünk, annak egyedüli oka bal házasságunk!

Ez a mi szerencsétlenségünk, ez a mi vesztünk! Erőszakkal e téren nem győzhetünk soha, egyedüli fegyverünk: a bölcs politika . . .

A nemzet vezérei: Kossuth, Apponyi, Andrássy, kormányon vannak, ugyan van-e igaz magyar aki hő hazaszeretetőket kétségbe vonná? Mind bölcsök ők, ezt bebizonyították

Tudtam, hogy valami skandalum keveredik belőle. Mondtam nektek, ugy-e?

A kántor igyekezett magát mentetni. Esküdzött, hogy neki eszeágában se volt, hogy ilyen vót csipjen magának. De hát mit tehet ő arról, hogy az a fiú bolond? Ő bizony odaigért a leányát, akárhogy itélik is meg az emberek.

— De hisz az a fiú még nem is nagykoru — világosította fel a tisztartó.

— Persze, hogy nem. Csak másfél év múlva lenne az esküvő.

— No addig — mondotta a tisztartó — sok víz lefolyik a Dunán.

Ebben tökéletesen igaza volt a tisztartónak. Egyebekben azonban cserben hagyta a jó lélek. Buzsonkay másfél év után pontosan beállított, hogy ünnepiesen megtartsa az eljegyzést Ilonkával. Apja is vele jött.

Hát ez nem tréfa. A tisztartó hirtelen frontot változtatott.

— Látom, — mondotta — hogy nem kukoricára játszanak.

Mint legidősebb rokon egyenesen vezető szerepet követelt magának. Ő intézkedett minden irányban.

— A két lányom lesz a nyoszolyólány. Az eljegyzést nálam ünnepeljük meg. Nem a kántorlakban. Ne lássanak szegénységet. Majd megmutatjuk, hogy minket, Káspárokat se a gölya költött.

eddig nyilvános szereplésekkel és hogy pártjokat bölcseségekkel a mérséklet határai között meg fogják tudni tartani, az kétségbe sem vonható.

Mert: „Mindenekelőtt a haza jövője!” A helyzet kényszerűsége úgy hozta magával, hogy a nemzeti vívmányokkal, a miniszterek tarsolyokba nem hoztak semmit, ez bizonyos de hát nem is vállalkoztak egyébre, mint az állam fentartási szükségleteinek megadására, a nemzetre nézve azonban óriási előny, hogy az uralkodónak tanácsadói a nemzet legjobb fiai lettek!

A miniszterium megalakulásakor bevégzett tényekkel állott szemben, még ha e tényeknek jövőbeni magyarázása, formai dolgban nem is feledne meg teljesen a nemzet igényeinek, — nézetem szerint politikai baklövés lenne a nemzeti kormány részéről a talajt maga alól kicsuszni hagyni . . . E baklövésnek az árát a nemzet újfent nyomorral és szenvedéssel fizetné meg . . .

Irodalom és Művészet.

A Pesti Hírlap még március hó végén megkezdte Lux Terka kedvelt írónőnk Amire születünk című regényének közlését, úgy hogy a jövő évnegyedben párhuzamosan hoz a lap egy eredeti és egy fordított regényt. A Pesti Hírlap tartalmassága ezzel is fokozódik, pedig tudvalevő, hogy különben is ez a leggazdagabb tartalmu napilap. Ugyancsak a jövő évnegyedben Tóth Béla Gárdonyi Géza, Eötvös Károly, Szomaházy István, Lux Terka, Szabóné Nogáll Janka, Heltai Jenő, Kazár Emil s a lap jeles írói gárdája rendszeresen elbeszéléseket, tárcákat és karcolatokat fog írni, hetenkint és havonként többször is. A Pesti Hírlap politikai irányja változatlan, radikális ellenzéki és minden irányban független. A Pesti Hírlap előfizetői kedvezményes áron rendelhetik meg a Divatszalon című kitűnő divatlapot. Megrendelések, mutatványszámok iránti kérések, előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz intézendők: Budapest, V., Váci körut 78. A Pesti Hírlap ára április hóra 2 korona 40 fillér; ápr.—május hóra 4 kor. 80 fillér; ápr.—júniusi negyedévre 7 korona; a Divat-Szalonnal együtt negyedévre 9 korona.

A tisztartói lakban megtörténtek a szükséges előkészületek. — Mindenki talpon állott. A tisztartóné arca sugárzott az örömtől. Már tizenkét éve, hogy ajándékba kapott kanonok nagybátyjától tizenkét remekművű evőeszközt, nehéz vert ezüstből, gyönyörű cizellalással. — Éppen tizenketten lesznek a vacsoránál. Tudniillik a vőlegény, a menyasszony, ő, a férje, a két leánya, az öreg Buzsonkay, a főszolgabíró, a szolgabíró, a plébános, a számtartó s az írnök. Mindenkinek jut. — Sokat ígért magának abból a hatásból, amit az evőeszközök kelteni fognak. Maga gondoskodott az asztalterítéséről és elrendezéséről. Minden ragyogott, fénylett. A tisztartóné büszkén tartott szemlét. Azután rendezkedett tovább:

Ez itt fog ülni, az ott fog ülni.

A szobalány gondosan figyelt. Aztán jámbor arccal fölvetette a kérdést:

— Hát a kántor urnak hova terítünk.

A tisztartóné ajkára harapott. — A kántorról, sógoráról tisztára megfélemedezett. Szeméből harag cikázott. — Siránkozva jajdult fel:

— Tessék, nem lesz elég az ezüst eszeájj!

Azán boszusan tette hozzá:

— Minek is jön ide az a vén számár?

Hogy tanítják ki a rendőröket?

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 31.

A rendőrségi laktanyában ma a sajtó képviselői előtt tartották meg a rendőrvizsgát. Az érdekes vizsgán Licht Géza főparancsnok elnökölt.

Hat rendőr ellenőr tette le az őrmesteri vizsgát. Ezek egyike névszerint, Maga József, a Párisi Áruház puszulásánál életmentéssel tüntette ki magát és ezért érdemkereszttel tüntették ki.

A vizsgázók meglepően értelmes feleleteket adtak az államtudományból, jogtudományból büntető jogból, kihágási eljárásból. Sok olyan kérdésre feleltek meg, amelyek bizony sok diplomás, tanult ember is elgondolkodott volna.

A vizsga után Laky Imre felügyelő bemutatta az ujoncokat és azok oktatását.

Egy kérdést tett fel hozzájuk:

Hogyan kell bánni a közönséggel?

— Mindig előzékenyen, udvariasan és illedelmesen — volt a válasz. Ha valaki megszólitja a rendőrt, haptákba kell vágania magát. A megszólitás uram, asszonyom! A felvilágosításnak kimerítőnek és előzékenynek kell lenni.

A legénység a dsiu dsiton fogásra is ki van oktatva Wolkenberg felügyelő vezette be a japán fogást, amelyet rendőreink már jól ismernek. Egy álarcot is bemutattak. Két és fél perc alatt teljesen felvonulásra felvonulásra készen állott 50 lovas rendőr, hogy tűz, vagy tüntetés, vagy valamely nagyobb esemény hívhelyére vonuljon.

A vizsgán résztvevők meggyőződhetnek arról, hogy a budapesti rendőrség a legnagyobb fegyelem alatt áll és a legtapintatosabb bánásmódról van kioktatva. Ha mégis történnék szabályellenes dolgok, azok csak egyes emberek hibái.

Hát Debrecenben hogy tanítják a rendőrséget?

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— május 31.

Dühöngenek a császár ellen
Bomlott Ausztriába,
Mert belé tudott nyugodni
Magyar igazába.

Le is mondatnák a császárt,
Fenyegetik szörnyüképen,
Hátha megijedne tőlök
S minket cserbenhagyna szépen

Sohse félj tőlük, királyunk,
Jer Budavárába,
Mégvédi az osztrák császárt
Magyarok királya!

Ünnep előtt.

— május 31.

Pár nap választ el bennünket az ünnep legszébbikétől, a piros Püskösd napjától, mikor az ember szíve dobban az örömtől s az életet rózsás-piros színben látja.

Sóvárogva, epedve várjuk e napot, hátha a szent lélek titkos ereje szívünkbe szállna s a tévelygő emberiséget a helyes utra vezérelné. ¶

Sajnos, a kilátások nem valami kedvezőek, nem biztat a remény, hogy tényleg igazi lesz-e a mi örömünk.

Nézzünk jól szét társdalmunkban: a hányan vagyunk, anyi felé huzunk, az embereket nem a szeretet kapcsolja többé össze, hanem az önzés, az érdek, a haszon, a kapzsi vágy.

Ily körülmények közt aztán ne csudálkozzunk azon, ha semmi kilátásunk nincs arra, hogy boldog, vidám ünnepeket ülhessünk.

Gazdasági, ipari életünkben pangás mindenfelé, a kereskedelem teljesen megbénítva, a pénz mintha eltűnt volna a föld színéről: mind okok, hogy az ember ajakára még mosoly se jöjjön.

E szálnalmas, szomorú helyzetben talán majd a pünkösdi szentlélek bűvös ereje fog belénk reményt önteni.

Várva várjuk tehát a nagynapot, valyon mit hoz ránk, mostani szorongatott helyzetünkben keressük tehát a tápláló, vigasztaló, édes reményt.

Most úgy is csak a remény tart még ébren bennünket, ha már ez nem lesz, úgy minden cselekedetünk hiábavaló.

—ó.—

A kocsik- és virágkorzó.

— május 31.

A Szent Erzsébet nőegylet Váradi Szabó Jánosné elnöklété alatt rendkívüli választmányi ülést tartott tegnap délután, melynek tárgya a június 9-én rendezni készült virágkorzó és nyári mulatság volt.

A választmány, tekintettel a virágkorzó elhagyásával járó erkölcsi és anyagi károokra, a megtett és visszavonhatlan intézkedésekre s miután úgy Debrecen intelligenciája, mint a vidéki résztvevők annak okvetlen megtartását kívánják, de meg az egylet megboldogult igazgatója közvetlen környezetében is azt kívánja, hogy megtartassék: a szt. Erzsébet egylet enged az általános óhajnak s hogy szeretett elhunyt igazgatója utolsó kívánságát s többszörösen nyilvánított feltétlen akarát teljesítse, a június 9-ére tervezett virág- és kocsikorzót, — a már ismeretes részletek szerint — megtartja s a korzó után az egylet hölgyei uzsonnát szervíroznak, melyen hideg felvágott, tea, vaj, sütemény, sör s b lez kapható. Az esti táncmulatságot azonban — az egylet gyászának jeléül — semmi esetre sem tartják meg.

A virágkorzó és az uzsonna tiszta jövedelme letébe fog helyezni az egyletben s annak évi kamata 3 részre osztva, egy rész néhai dr. Wolaffka Nándor nevére alapítványul fog szolgálni a Svetits intézetben szegény sorsu jó tanuló, példás viseletű leánykák jutalmazására, más részét a helybeli Siket némák intézetének adományozzák s harmadik részéből a szt. Erzsébet nőegylet legérdemesebb szegényeit fogják megjutalmazni megboldogult igazgatójuk halála évfordulóján.

Miután úgy a korzó, mint az utána szervírozandó uzsonna jövedelme dícsérendő humanus célra s jótékonyásra lesz fordítva, igen kéri az Egylet Debrecen város nemes izlésű és jószívű közönségét, hogy azokon tömegesen résztvevni s filleikkel a szeretet, az emlékezés oltárán áldozni szíveskedjenek.

Az egylet tekintettel az ünnepély nagyszabásu voltára s hogy annak fényét és sikerét emelje, — Debrecen előkelőségei közül védnököket kért fel, kiknek díszes állásuk és nevük már maga garancia az erkölcsi siker teljére. Ezek névsora a következő: Weszprémy Zoltán főispán, Porubszky Jenő kir. ítélő tábla elnöke, Kovács József polgármester, Szabó Kálmán országgy. képviselő, Uhlarik Béla üzletvezető, Szunyoghy Sándor a kaszinó elnöke, Lestyán Adorján kir. közjegyzői kamara elnöke, gróf Marenzi Ferenc tábornok, gróf Zedwitz Alfréd, Wieber Adorján, Gyurits Belizár ezredesek s Perczel Dénes a Ménlelparancsnok. A virágkorzó rendező bizottság tagjait — rendelkezéseikhez igen kéri az egylet a résztvevő közönség alkalmzkodását, — szintén meg

választották: ezek: Király Gyula, Than Gyula, Benkő János, Edlinger Oszkár, Lasz gallner Kálmán, Thieszen Arthur, Zelinger Ede, dr. V. Szabó János, dr. Sz. Szabó László, Kardos Béla, Sepsy Dezső, Dumbrava Livius. Virágot fognak árulni a felállított külön ernyők alatt: Potorán Istvánné. Perczel Dénesné, Miskolezy Lajosné, Baróthy Béláné, Bartók Ágostonné, Zelinger Edéné, Dusa Józsefné, Füleky Pálné, özv. Bogdán Zsigmondné, ifj. Horváth Jánosné, Fűvessy Lajosné, Than Gyuláné, Borzsoyay Deme terné, Szögyéy Jánosné, Vinnay Gézáne urnók. Az uzsonnát a következő urhölgyek fogják kiszolgáltatni: Forgách Károlyné, Sepsy Dezsőné, Popovics Istvánné, Sinka Ferencné, Berzoffi Vincéné, Bosznay Istvánné, Buzás Miklósné, Agricola Adolfné, Dumbrava Lászlóné, Csanak Jánosné, Ibrányi Miklósné, Laczkó Károlyné.

Az 50 filléres belépőjegyek 2 pénztárnál lesznek megválthatók; az egyik a köz-kórház északi sarkán, pénztárnok: Nagy József, ellenőr: Tikos Istvánné; a másik pénztár ezzel szemben lesz felállítva, pénztárnok: Pápay János, ellenőr: Fábian L. Mórné. A virágkorzóra felszámolt s hála köszönettel fogadott, kis csokorba kötött virágadományok dr. Irinyi Istvánné urnóhoz (Arany J. u. 4.) küldendő s ugyancsak hozzá intézendők a kocsikorzóban résztvevni szándékozók bejelentése melynek utolsó határideje június hó 8-ának déli 12 órája. Tájékoztatóul még megemlítjük, hogy a már 2 órakor elzáró Simonyi utra 4 órakor lehet bejutni, a virágkorzó 6 óráig tart, az uzsonna pedig 8 órakor véget ér. (s. t.)

— **Jegyzék napló.** Lapunk mai szá mához — mint minden hó elsején — teljesen ingyen mellékeljük a Jegyzék naplót.

— **Weszprémy beiktatása.** Nagy arányokban bontakozik ki az a kép, amelyet az új főispán beiktatása fog nyújtani. Bár Weszprémy Zoltán kerüli óhajt minden ünnepeltetést, — mindazonáltal a közgyűlési termekben lefolyó ünneplés és a nagy számmal jelentkező küldöttségek fogadtatás színessé és imponzássá varázsolja az installációt. A rendezőbizottság ezuton is közhírré teszi, hogy a diszebérdre Vecsey Imre főjegyzőnél, a rendező bizottság elnökénél lehet jelentkezni, míg a küldöttségek bejelentését Dr. Varga Elemér polgármesteri titkár veszi jegyzékbe.

— **A hivatalos órák.** Június 1-től kezdve az őszi hónapokig a városházán reggel 8 órától délután 2-ig egyfolytában tartanak a hivatalos órák, délután pedig szünet lesz. Az új rend kezdetben bizonyára fog egy kis zavart okozni.

— **A hátralékos adók.** Még az abszolút uralom idején történt, hogy Faust Elek pénzügyigazgató bekebelezte az ingatlonokra az ex lex előtti hátralékos adókat. Ezen intézkedés ellen a városi tanács fellebbezéssel élt. Ma érkezett le a városhoz a belügyminiszter és pénzügyminiszter közös rendelete, a mely megállapítja, hogy Faust intézkedése törvényen alapul és nem kifogásolható.

— **A szerbek hangversenyének jegyei** Csáthy Ferenc ur könyv- és zenemű kereskedésében válthatók. Páholyjegy 6 korona. Számozott ülőhely 2 korona. Alőhely 1 korona. Páholyokat váltottak eddig: Weszprémy Zoltán főispán, Márk Endre kamarai elnök, dr. Magoss György városi főügyész, dr. Kenézy Gyula igazg. orvos tanár, Kardos László nagykereskedő, Horváth János építész, Vecsey Imre városi főjegyző, Kovács József polgármester, Lestyán Adorján kir. közjegyző, Oláh Károly városi tanácsnok, dr. Ferenczy Gyula akad. igazgató, Biczó Gyula építész.

— **Kedvezmény az ujoncoknak.** Jekellalussy honvédelmi miniszter ma leiratot intézett a törvényhatóságokhoz a legközelebb sorozás alá kerülő ujoncoknak adandó ked-

vezmények tárgyában. A leirat szerint ama hadköteleseknek, akik a 1882., 1883 és 1884. korosztályból július hónapban kerülnek sorozás alá, ha ez év szeptember havában lépnek be a hadsereghez, a hadügyi kormány szolgálati idejükből négy hónapot, a tartalékban eltöltendő időből egy évet számít be kedvezményül.

— **Fotbálozás Váradival.** A debreceni darabont-világ hírhedt alakja volt dr. Várad Sándor királyi ügyész, a ki a Kovács Augustin nyugdíjban boldogult megyefőnök elpáholtatásamiatt országra szóló rémuralmat akart teremteni Debrecenben. — Az ítélő tábla igazságérzetén mult, hogy e vérlázító jogtalanság nem sikerült. A hírhedt ügyészt Polónyi Géza igazságügy-miniszter Marosvásárhelyre helyezte át hasonló minőségben, de a derék székelyfővárosban oly elkeseredést és izgalmat keltett ez a hír, hogy Várad az életével játszott volna talán, ha odamegy. Polónyi mérlegelte is a körülményeket és megvonta tőle az ügyészi megbízatást és az ipolysági törvényszékhez osztotta be bírónak. A hivatalos lap mai száma a következőket közli erre vonatkozólag:

„Magyar igazságügyminiszterem előterjesztésére dr. Várad Sándor debreceni ügyészt az ipolysági törvényszékhez bírónak, Szabó József szatmárnémeti törvényszéki jegyzőt pedig a szatmárnémeti törvényszékhez albróva kinevezem.

Kelt Bécsben, 1906. évi május hó 29-én.

Ferencz József s. k.

Polónyi Géza s. k.

Hogy a nemzeti ellenállásban zászlóvivő Hontmegye székhelyén, Ipolyságon nem fog meleg fogadtatásban részesülni a volt darabont ügyész, az bizonyos. Igazán prekárius egy egzisztencia!

— **Kiesett a kisonatból.** Könnyen végzetessé válható, sajnálatos baleset érte ma délután Bernáth Lajos városi hivatalnokot. Künn volt a nagyerdőn és onnan kisonaton jött hazafelé, miközben a Simonyi-uton a Simonffy-villa előtt, kiejtette a vonatból sétatálcáját hirtelen kihajolt a kocsiból, a bot után kapott, azonban oly szerencsétlenül, hogy a mély kihajlás következtében kibukott a vonatból és egy hajszálon mult, hogy balesete végzetes kimenetelűvé nem vált. A feje ugyanis a gyorsan tovaíramló vonat kerekeitől alig esett távolabb, mint egy arasznyira. A balesetet nyomban észrevették, megállították a vonatot. A szerencsétlen hivatalnokot bevitték a köz-kórházba, ahonnan hazakiváncozott a családjaához. Az első segélyben dr. Hütter orvos részesítette, aki megállapította, hogy külső zuzódásokon kívül veszélyesebb sérülései nem estek.

— **A vén collegiumból.** Az öreg collegium, mióta önképzőkörre évtizedek óta fenn áll, mindig büszke volt az egyletére s annak működése, neve ismeretes volt az ország minden részében. Különösen ez az év volt rendkívül gazdag anyagi sikerekben s az önképzőkör oly nagy lendületet vett, hogy most az előző évek nivóján jóval és szokatlanul felülemelkedett. Az önk. kör. évzáró közgyűléséről érdekes adatok jutnak tudomásunkra. A körnek ez évben 190 tagja volt s tisztikara mind érdemes alakokból állott. A kör rendkívül tevékeny munkásságot fejtett ki, melyet a nagyszámu heti, kör, dísz és választmányi gyűlések mutatnak a számokon kívül. Elhangzott összesen 95 szavalt. Ebből kitüntettek 10-et, a többi megdicsérték és tudomásul vették. Legsorgal-

masabb szavalói voltak a körnek és legsikerültebbeket nyújtottak. Szabó I. Szücs K. Gellért S. 8. o., Biró Z., Bartsch F., Doby F. 7. o., Lovász L., Julov F. 6. o. stb. Évvégi versenyszavaltat alkalmával díjat nyertek: Julov F., Szabó I. és Lovász L. Irásbeli munka beérkezett 78. Verses 54, prózai 23, mű ford. 1. Ebből emlékkönyvbe irattak 14-et, melynek szerzői: Szabó I., Pap E., Zoltán I., Nagy S., Biró Z. stb. Legszorgalmasabb írás és szóbeli bírálók voltak: Debreceni F., Boda Gy., b. Nagy S., Szabó I. 8. o., Biró Z., Doby F., Bisánszky I. 7. o., Huszár Gy., Vass K. 6. o. tanulók. Évvégi pályázatra beérkezett 37 mű. Pályadíjakat nyertek: Irodalom: Debreczeni F. Esztétika: Nagy S. Történelem: Biró Z. Latin: Bisánszky I. Görög: Veressy F. és Szahmáry A. Német: Bartsch F. és Bakos L. Matheris: Bartsch F., Csire F. Elbeszélés: Boda Gy. A verspályázaton két díjat nyert: Szabó I. 8. o. t. „Szárnyaszegett dalok” és „Ellentétek” ciklusa, valamint díjat nyert még Julov F. 6. o. is. Tartott a kör két díszgyűlést. Egyet Arany János, egyet Vörösmarty M. emlékeztetére és egy nagyon sikerült Boeckay Emlékünnepélyt. Az óvzáró közgyűlés ez ünnepélyen elhangzott emlékbeszédet, Debreceni F. melodramáját és Szabó István 8. o. pályanyertes költeményét és elbeszélését, miat amelyek az ünnepély legkimagaslóbb pontjai voltak, é demkönyvbe iratta. Az egyes tisztviselői jelentések után Lovász László 6. o. szépen szavalt el Rudnyánszky Gy. „Fekete-sárga” c. hazafias költeményét, azután pedig a szünidei fenntartó bizottságot választotta meg az évzáró közgyűlés. Bánóczy B. eluők szép beszédben mondott le kortársai nevében viselt tisztségéről és meghatottan bucsuzott el a kör tagjaitól. Ezután Jakabovics Imre 8. o. t. indítványára a közgyűlés Szabó István 8. o. tanulóknak ez évi sikeres és szorgalmas működéséért, valamint az ünnepélyen való kitűnő szerepléséért egy emlékbüszimel való megjutalmazását határozta el. Dr. Csűrös Ferenc felügyelő tanár a tanárikar elismerését és köszönetét fejezte ki a kör tagjainak, a kör magas és páratlan színvonalra való emeléséért, mely után az évzáró közgyűlés véget ért. Nagyon szép eredmény ez és bizony a debr. ref. főgimnázium önképzőköre méltán érdemli meg hírnevét, amilyennel nem sok ily egyesület dicsekedhetik hazánkban.

— **Felhívás Debrecen város iparosaihoz.** Miután a Piac utca 27-ik szám alatt (városi bérház) uri és nőidivat áru üzletemet megnyitottam, ezzel kapcsolatosan mindenféle magyar ipari készítményeket is raktáron tartok és annak elárúsítását, közvetítését vállalom. Felhívom tehát azon tisztelt iparos mestereket, akik ilyesmikkel foglalkoznak és készítményeiket forgalomba hozni óhajtják, hogy üzletemben jelentkezni sziveskedjenek. Tisztelettel Aszmann Ferenc. 273-8-2.

— **A mentők vigalma.** A „Debreceni Mentő-Egyesület” javára Wessprémy Zoltán Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város főispánja védnöksége mellett, jövő június 16-án, a nagyedei vigadóban zártkörű táncmulatságot rendeznek. Kezdeté este 8 órakor. Belépő díj személyenként 3 korona. Felülfizetéseket a jótékonycélra való tekintettel köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség.

— **Kihágások miatt nem köröznek.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma rendeletet bocsátott ki a rendőri közvetítések dolgában. A közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágásokkal terhelt, vagy azok miatt már elítelt és ismeretlen helyen tartózkodó egyének ellen, az illetékes hatóságok ugyanis rendszerint körözvényeket bocsátanak ki és azokat a belügyminiszteriumba fölterjesztik, a Rendőri Közlönyben való közzététel végett. A belügyminiszter megjegyzi most, hogy az 1880. évben kiadott belügyminiszteri rendelet az ismeretlen helyen tartózkodó vádlottak körözteséről nem intézkedik, továbbá az ugyanez évi igazságügyminiszteri rendelet is kifejezetten eltiltotta az ismeretlen helyen tartózkodó szökevények köröztesét és végre: 1896-ban

a törvényhozás is törvénybe iktatta azt az elvet, hogy a királyi járásbíróshoz utalt kisebb jelentőségű bűntettek miatt, nyomozólevél kiadásának vagy körözésnek nincs helye, ennél fogva a belügyminiszter elrendeli, hogy a közigazgatási hatóságok utalt kihágási ügyekben körözólevél csak akkor adható ki, amidőn jogerős, végérvényes végrehajás tárgyát alkotó büntető ítéletről van szó, ellenben nyomozás alkalmával vagy megfellebbezett ítélet esetén nem szabad körözni.

— **A becsületesebb mesterség.** Az öreg Szappanos bácsinak, Kecskemét érdemes ősz követének nagy baja támadt odahaza a háza tája körül. Elhagyta a kocsisa. Pedig híres kocsis volt. Egyszer árokba fordította a nemes és böles vajdát, Eötvös Károlyt amely árokba fordításban az örökös nagy körösi agyarkodás bizonyos szándékosságot látott. — Szóval ez a nevezetes kocsis ott hagyta most Szappanos bácsit.

A története pedig ennek az, hogy Szappanos Jácsi amióta a t. Ház ülészik, mindennap berobog Kecskemétre Budapestre. Az öreg urat reggelként a vonatához a nevezetes kocsis röpitette s esténként is ő várta kocsisal az állomáson.

A Szappanos bácsi kocsisa tegnap este komor arccal fogadta gazdáját. Mikor beröpitette az otthoni Kuriára, tisztességtudással nagy szóra jelentkezett a gazdánál.

— Nagy bajom van, tekintetes gazd-uram — mondotta — itt hagyom a szolgálót. Elmék innen!

— De hát miért édes fiam? — kérdezte szeretettel Szappanos bácsi.

— Mert nem jól mennek itt a dolgok. A tekintetes ur naponta ki-bejár Pestre, nekem folyton be kell fognom.

— No, nem olyan nagy dolog ez, fiam, hogy ezért itt hagyj engem!

— De már én bizony mégis elmék. — Csak egy föltétel alatt maradnék, ha netán a tekintetes ur választana valami becsületesebb mesterséget...

— **Abbáziában megvert magyarok.** Egy fiumei magyar lap fölháborító esetet közöl, amely állítólag a magyar pénzen naggyá lett Abbáziában történt. Magyar vendégek sétáltak a tenger partján tulipán-jelvényekkel a mellükön. — Séta közben egy csapat osztrák emberrel kerültek szembe, a kik a tulipán láttára dühbe gurultak. Ez még nem volt baj, mentől dühösebbek, annál több az értéke a tulipán jelvénynek. De ezek a pökendi osztrákok arra is vetemedtek, hogy megrohanták a magyar vendégeket, letépték mellükről a tulipánt és két magyar fürdővendéget meg is vertek. Az eset az Abbáziában üdülő magyarok között rendkívüli megbotránkozást keltett. Sajnos, nem olyan mérvűt, hogy ennek következtében otthagyták volna azt az ellenséges fészket, a melyben csak a magyar pénzt látják szivesen, magát a magyar: azonban gyűlölik.

— **Iparos barátaink!** Alantírott asztaltársaság tisztelettel tudatja a kömüves, szobafestő asztalos, ács, fémmunkás és mindenemű iparossal, hogy jótékonycélú intézményünket Hermel Frigyes kispipához címzett vendéglőjében vasárnap, június 3-án d. e. 10 órakor megalakítjuk, mely alkalommal a tisztikart is megválasztjuk. Kérjük ennek érdekében b. pártfogásukkal megtisztelni. Az előkészítő bizottság.

— **x LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképuagytási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő ki-rakásban.

— **x Nincs több hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ara csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógy-szertárában, Piac-utcán.

— **x Az Arany Bika** kávéházban minden este cigányzene.

— **x Modern üzlet Debrecenben** Ed-dig nem létezett irányu üzlet nyílt meg a Piac utca 27-ik szám alatt (Városi bérház) A cég tulajdonosa Aszmann Ferenc kinek mai számunkban megjelent hirdetésére fel-hívjuk olvasó közönségünk figyelmét.

Gyermekgyilkos anya.

Csecsemő a kutban.

Esküdtszéki föltárgyalás

(Saját tudósítónktól.)

— május 31.

A bűnesetek krónikájában nem ritkán előforduló ügy foglalkoztatta ma az esküdt-bírószéket. Egy megtévelyedett nőszemély ült a vádlottak padján, azoknak a szerencsétlen megbélyegzett teremtsékeknek gárdájából, a kiket a szégyenük, gyalázatuk visz a bünbe. Valami Szöllösi Zsófia nevű eselédlaány, a vádlott, aki bűnös szerelmi viszonyából származott kisedét lelketlenül elpusztította, hogy gyalázatát elpalástolja a világ előtt.

Az esetről annak idején hírt adtunk. A leány a mult esztendőben a földesi jegyzőnél szolgált. Ott szeretője lett egy Andrássy János nevű méntelepi közhuszárnak, aki megejtette s aztán — mint ahogy már ilyen eseteknél történni szokott — faképnél hagyta. A szerencsétlen ekkor bejött Debrecenbe és itt Mikó Lajos Csapó-utcai lakos hivatalnok szolgálatába szegődött. Azonban csak rövid ideig volt szolgálati helyén, mert bekerült a bábaképző intézetbe, ahol életet adott gyermekének.

A bábaképző intézetből felgyógyultával elbocsájtották a rossz utra tévedt nőszemélyt, a ki kisedével egyenesen kiment a nagyerdőre és ott a Nyulasnak nevezett részen beledobta a csecsemőt egy csordakutba.

Aztán bejött vissza a városba és jelentkezett szolgálati helyén, ahol mikor lebetegedett megigérték neki, hogy felgyógyulásakor visszafogadják. Gazdájának, uródjének kérdezősködésére, hogy hol van a gyermeke azt mondotta, hogy a kórházban feküdt és az apróság nem volt életrevaló, néhány nappal megszületése után meghalt. A kórházból el is temették. Gyilkos tettét nem látta senki és azt hitte nem is derül napfényre. A csecsemő feloszlásnak indult hulláját azonban hetek mulva megtalálták a kutban és így kiderült a bűntény. A megindított nyomozás során pedig a csendőrség csakhamar elfogta és bekerült a fogházba. A kir. ügyészség szándékos emberölés büntetésért emelt vádat ellene.

Ügyének ma megtartott tárgyalásán. dr. Szücs Miklós törvényszéki elnök elnökölt. Szavazó bírák dr. Oláh Miklós és Tatay Agoston orvosszakértők dr. Isoó János és dr. Láng Sándor törvényszéki orvosok voltak. A vádat dr. Udvarhelyi Géza ügyész képviselte, a védelmet dr. Berger Andor ügyvéd képviselében Harsányi Miklós ügyvédjelölt látta el. Kisorsolt rendes esküdtek. Kohn Henrik, Csige Sándor, Csikos Ferenc, Miskolci Nándor, Jámor Zsigmond, Gál Ferenc, Harsányi Mihály, Fábri László, Aszódi Mór, Király Gyula, Tóth Mihály, Vig Sándor, Pótesküdték Bignió Albert, Széplaki József,

Az elvetemült, bűnös teremtsés a tárgyaláson töredelmesen beismerte bűnét. Elmondotta, hogy mindenáron megakart szabadulni szégyene bélyegétől. Az első perctől fogva mikor megszületett a gyermek minden gondolata az volt, hogy elveszítse.

Majd részletesen előadta, hogy miként hajtott végre a bűntényt.

Utánna a tanukat hallgatták, akik igen keveset tudtak a dologra vonatkozólag vallani.

A tárgyalást a késő esti órákban a tanuk kihallgatásának végeztével berekesztette az elnök. Ítélethirdetés holnap a déli órákban várható.

S Z I N H A Z.

A vidéki színészet rendezése.

— május 31.

A országos magyar színészegyesület tanácsstermében tegnap este értekezlet volt, a daltársulatok ügyének rendezése céljából.

Felolvasták a gróf Fesztetics Andor által készített memorandumot, melynek főbb pontjai a következők:

Engedélyt a belügyminisztérium rendőri osztálya adná ki.

A daltársulatok száma több mint 15—20 nem lehet.

Egész estét betöltő darab nem adható elő.

Olyan városban, a hol szintársulat van, daltársulat nem működhetik.

Azon területi városban, illetőleg községekben a hol területi igazgatók szoktak előadást tartani, daltársulatok szintén nem működhetnek.

A daltársulatok által beadott memorandum kéri, hogy ők is az egyesület fenntartása alá kerüljenek.

Felmerült az a kérdés is, hogy tisztességes daltársulatok igazgatói, mint negyedrangú társulati igazgatók az egyesületbe vonassanak.

A felügyelő által benyújtott memorandumot letárgyalták s arról szóló jelentést felterjesztik a belügyminiszterhez.

T A V I R A T O K.

Öngyilkos hadnagy.

Léváról jelentik: Póltz Andor a 14. honvéd gyalogezred hadnagya, ki f. hó 13 án öngyilkos-sági szándékából meglötte magát, tegnap meghalt. Temetése f. hó 31 én lesz nagy katonai díszrel.

Titokzatos halál.

Budapest, május 31. Perényi Gábor báró nyugalmazott ulánus kapitányt Józsefköruti lakásán ágyában holtan találták. Tegnap este tíz órakor tért haza, bezárkózott és vetkezés nélkül lefeküdt. Halála okát nem tudják.

Merénylet a vasut ellen.

Budapest, május 31. Szentpétervárról jelentik: Cseljavin közelében egy személyvonat kisziklott, minik következtében 11 vasúti kocsi összezúzódott. Egy utas életét veszítette, tíz megsebesült. Azt hiszik, hogy a vasúti szerencsétlenséget az idézte elő, hogy a vágányokat ismeretlen tettesek felszakgatták.

Az aszony miatt.

Pécs, május 31. Littke pezsgógyáros, kit felesége (K. M. ismert művésznő) tegnap elhagyott, ma nyílt utcán revolverrel megtámadta Czvetkovics Lajos dr. vármegyei aljegyzőt, kit családi boldogsága megrontójának tart, és négyszer rálőtt. Az aljegyzőt súlyosan sebesülve szállították a kórházba.

Bomba a Spanyol királyi párnak.

Madrid, május 31. Félhivatalos jelentés szerint, amint az ifjú királyi pár az esküvőről a nászmenet kíséretében visszatért a királyi palotába, ennek közelében ismeretlen tettes bombát dobott a királyi pár kocsija elé. Közelebbi adatok hiányoznak.

Rabló cigányok.

Székesfehérvárról jelentik: Csoóron, az orsz. vásáron egy vidéki birtokos négy lovat és három tehenet vett, melyeket egy hajósár segítségével hazafelé hajtott. — Az országutra érve egy rabló cigány-csapat tör rájuk és az állatokat elrabolták s azokkal együtt elmenekültek. A csendőrség üldözi a rabló-bandát.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 31.

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv csekély. Nyugodt irányzat mellett 16,000 métermázsa került forgalomba változatlan áron. — Egyébb gabonanemek közül tengeri, tartott, a többi változatlan. Idő: szeles.

Buza áprilisra
Buza májusra	15.68—70.
„ októberre
Rozs áprilisra	12.88—90.
„ májusra
Zab áprilisra	12.92—94.
„ októberre
Tengeri májusra	13.12—14.
„ júliusra
Repece augusztusra	28.50—70.

Törvénykezés.

§ Kirabolt juhász Daróci László Virág Melák József, Makula András, a három derecskei cigány bűnpörének tegnap megkezdett tárgyalását ma folytatta az esküdtbíró. A tárgyalás reggel 9 órakor a tanukihallgatásokkal kezdődött. Majd a perbeszédre került a sor. Délután fél három

órákor hirdette ki a törvényszék az ítéletet, mely szerint az esküdtek verdiktje alapján a vádlottak közül Daróci Lászlót 18, Virág Mokák Józsefet 7 havi börtönre, Makula Andrást pedig 5 havi fogházra ítélte.

Szerkesztői-posta.

Érdeklődő. Tévedésben van M. B. államtitkár illetőleg. Ugyanis ő Szabolcsmegye nagykállói járás képviselője, de a családja Ujfehértón lakik, honnan nősült is. Aunyt megírhatunk még, legalább, a mit hiteles forrásból meghallottunk, hogy két gyermek atyja s anyagilag igen jó körülmények között él. Ezzel minden kívánságát teljesíteni véltük.

Ünneplő társaság. (Helyben.) Nem akarjuk a kedvöket elrontani, de jól tessék, ha lemondanak a tervezett ünnepekről, mivel vég eredményben rosszul üthet majd ki. Ha a mulatságot tisztán a magok szakállára rendezik, akkor mind egy akár hogy fog az kiütni, de ha bevételre számítanak, úgy legyenek meggyőződve, hogy manapság effajta mulatságok mind kárral végződnek s kilátás sem lehet rá, hogy csak egy krajcár tiszta hasznok is lehessen. Jó lesz tehát a dolgot meggondolni.

S. J. (Tóti.) Ugy látszik, azon a vidéken, mióta földrengés volt, minden megváltozott. Most már nagyobb a bátorság s több kedv száll a lelkekbe. Erre mutat, hogy vig ünnepeknél néznek elébe, lesz bál s másféle szórakozás. Nekünk ebben sajnos nincs részünk: görbülünk az asztal mellett nap-nap után. Hanem aztán mégis jól esnek, ha egy kis tudósítást kaphatnánk onnan, hogy milyen görbe napok voltak ott. Üdvözli a Szerk.

Értesítés.

Tisztelt betevő feleinket értesítjük, hogy a változott pénzvviszonyok folytán kényszerítve vagyunk a nálunk betéti könyvre elhelyezett pénzek kamatlatát f. év június 1-től kezdődőleg

4 %-ra leszállítani.

Megjegyezvén, hogy a kamatadót ezen-tul is intézetünk viseli.

Debrecen. 1906 május 30-án tartott ülésünkből.

A közgazdasági bank részvénytársaság igazgatósága.

Uj üzlet a főtéren.

Aszmann Ferenc

uri és női divatcikkek:

MAGYAR MŰIPARI KÉSZÍTMÉNYEK RAKTÁRA.

Piac-utca 27. szám alatt, (Városi bérház,) Városházával szemben.

NAGY RAKTÁR MINDENMŰ uri és női divat különleges-ségeiben.

Kizárólag Magyar műipari készítmények nagyválasztékban.

Üzletem megtekintésére felhívom a mélyen tisztelt közönség becses figyelmét és szives pártfogását kérem

Kiváló tisztelettel

Aszmann Ferenc.

Vendéglő és nyári kert

ünnepélyes megnyitása.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Timár-utca 31 szám alatti Vendéglő és nyári kertemet**, amely a mai kornak teljesen megfelelően van berendezve. **Június hó 2-án azaz szombaton este, ünnepélyesen megnyitom.** — Vacsora: *Malac tokán és turós csusza.* — *Tisztán kezelt italokról, valamint pontos kiszolgálásról gondoskodom.*

Zenét **Boka zenekara** szolgálja.

A nagyérdemű közönség becses látogatását kérve maradok

tisztelettel

Mezey Gábor,
vendéglős.

50 évi siker.

ESZÉKI

arkenőcs

ÉS ESZÉKI

Szalvator

szappan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J.-C.

„Szalvator“ győgytárából.

ESZÉKEN, Felsőváros.

1 tégely eszéki arkenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 db. Szalvator szappan ára 1 kor,
1 tégely kézi paszta ára 1 kor. 20 fill.
Lyden rizspor kis doboz 1 k. nagy doboz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészekből és megfelelnek tökéletesen a 71,012. sz. B. m. rendeletnek.

Főraktár: Budapest

Török József

gyógyszerésznél,

VI. Király-u. 12. és Andrassy-ut 29 sz.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz kőkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.

Csikes Ernő férfi szabó

DEBRECEN, Főter 58. sz. Bank-palota.

Uri, polgári, katonai, papi és mindenféle egyenruhák a legújabb divat szerint készítettnek. — Dus raktár bel és külföldi szövetekből.

● Vidéki megrendeléseket gyorsan eszközöl ●

Az 1902. pozsonyi kiállításon is kiválóan jó gyártmányért 2 oklevéllel kitüntetve.

GNOM benzín-motor és GNOM szívó-gázmotor.

Okleveles gépész felesleges.

Könnyen kezelhető.

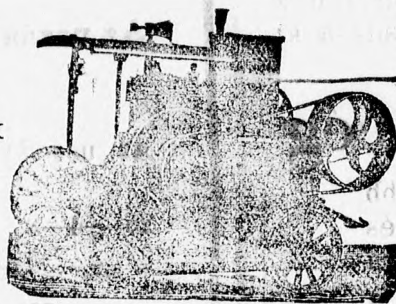
Óra- és lóerőnként csak

3 fillér

Villanyos gyújtással.

Olecsóbb a gőzgépnél.

3000-nél több üzemben.

Üzemben megtekinthetők Kenitzer Gyula Debrecen, fegyverneki uradalmában. Feldmann József, nyíracádi uradalma. — Nagy Gábor, Nagykágya, Bárány Wildburg E. uradalma B. Illye.

Oberurseli motorgyár részvénytársaság

Oberursel, a majnai Frankfurt mellett.

Iroda s raktár: Budapest, VI. Ó-utca 6. szám.

Zacherlin

Nagyon segít és utólérhetlen feregpusztító Üvegekben vásároljuk.

Kapható:

Debrecen

Annák Sándor
Böszörményi István
Csanak József
Csicsó Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Friseth Károly
Ganovszky Lajos
Havas József
Kertész Miklós

Kertész Nándor
Klein Ignác
Kóhn Henrik
Komlóssy Lajos
Kontsek Géza
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Molnár Jenő
Neumann Nándor
Parti Ferenc

Riekl Antal József
Róth Antal
Várray József

Berettyóújfalú:
ifj. Weiszberger Ignác
Rothbart Nándor

Érmihályfalva:
Grósz Hermann
Lévay Vince
Pollák Mór

Hajduböszörmény:
Gemeinbeck József

Tulogy Ferenc

Hajdunánás:

Slachta József

Hajdusoboszló:

Körner Lola

Tiszafüred:

Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weizmann József

kereskedőknél.

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezés,
eredeti tervezek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
tejesen díjtalanul.

GOLDBERGER AY.
BUDAPEST, V. VACI UTCA 20. — HIRDETTÉSI IRODA.

Senkise mulassza el
megtekinteni

Neumann M.

cs. és kir. udvari szállító Piac-u.
51. sz. alatt a m. kir. főpostával
szemben levő raktárá, mielőtt ruha
szükségletét beszerezné.

Mert a

Neumann M. cég

készíti a legszebb leg-
elegánsabb ruhákat. A

Neumann M. cég

nél alku nincs. Minden szabott áron lesz
adva, tehát a vevő megkárosítása ki-
van zárva. A

Neumann M. cég

nél vannak a legdivatosabb
választékban férfi, fiu- és
gyermek ruhák, minden árra
és minőségre, és végül a

Neumann M. cég

az, amely honi hasonnemű ipartelepeink
közül a legtöbb magyar munkást fog-
lalkoztatja.

Cégemre figyelni kérem

NEUMANN M.

337-30-1.

cs. és kir. udvari ruhaszállító cég
Debrecen, Piac-utca 51. szám.

Védjegy: „Hergony”
A Liniment Capsici comp.
a Hergony-Pain-Expeller pótléka

Egy régióknak bizonyított háziásvány, mely
már több mint 36 év óta nagyobb fajtale-
csúspótló szernek bizonyított kőszívony-
csúspótló és meghűlésenként belsőszű-
képpel használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok
minket bevételeinkkor óvatosságot legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a
„Hergony” védjegyű és a Richter-üzeg-
jeggyel ellátott dobozba van csomagolva.
A dobozokban 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és ágyazóval minden gyógy-
szertárba kapható. — Főraktár: Várkő-
házat gyógyszerüzem, Budapest.

Richter gyógyszerára
az „Arany érem”-es, Prágában
készült és a legújabb módok.

Kertek kiültetése alkalmából figyelembe
ajánlom, nagy készletemet szép szőnyeg
és virágzó növényekből olcsó árban.

Paczelt János

Debrecen, Kossuth-utca.

Margit fürdő-intézet Debreczenben.

Uszoda megnyitás.

Van szerencsém a n. é. fürdőző közönséget értesíteni, hogy
a kedvező időjárás következtében

fedett és langyos meleg vízzel megtöltött
uszodámat megnyitottam.

Az uszás tanítást **J Á S C H Ó M I K L Ó S** szakavatott uszó-
mesterem végzi.

AZ uszoda mindennap	{	Reggel 6 órától déli 9 óráig	Férfiak.
		„ 9 „ „ 12 „	Nők.
		Délután 1 „ este 8 „	Férfiak

255-4-3. részére áll rendelkezésére.

Idény bérlet-jegy személyenként 14 korona.

Minden bérlő egy saját uszó ruhát és egy lepedőt köteles
magával hozni, és annak gondozását az uszó mesterre bízni.

Az uszás tanítás iránt kérem az uszó mesterhez fordulni.

Szives látogatást kér tisztelettel

a tulajdonos.

HIRDETÉSEK

felvételnek e lap kiadóhivatalában.

HYDRAULIKUS SAJTÓK

Arany érem
Szeged 1899
Arany érem
Budapest 1899
Arany érem
Pozsony 1902

hidraulikus
sajtóért.

szőlő és gyümölcsmust sajtolásra a nagy
üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat
kézihajtásra Herculesnyomóró szerkezettel fa- vagy vas-
tányérral. — Gyümölcs- és

szőlő-örlőket,
bogyózógépeket.

Gyümölcs aszaló készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben.

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, III.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejkorán kérének.